

Rozliczanie VAT od zakupów firmowych – wybrane problemy

Podatnik wykonujący czynności opodatkowane może odliczać pełny VAT, gdy zakupy mają związek z działalnością. Wykazanie takiego związku jest trudne, szczególnie gdy jest on pośredni, tak jak w przypadku zakupów firmowych lub związanych z działalnością promocyjną firmy. Ograniczeniu podlegają natomiast wydatki tylko częściowo związane z działalnością opodatkowaną firmy.

Z art. 86 ust. 1 ustawy o VAT wynika podstawowe prawo podatnika do odliczenia podatku naliczonego od nabycia towarów i usług. Prawo to przysługuje tylko w takim zakresie, w jakim dokonane przez podatnika zakupy są wykorzystywane do wykonywania czynności opodatkowanych.

Oznacza to, że w przypadku zakupu towarów i usług wykorzystywanych wyłącznie do działalności opodatkowanej podatnik, co do zasady, ma prawo odliczyć od nich całą kwotę podatku naliczonego. Nie odliczy jednak VAT od zakupu usług hotelowych i gastronomicznych, niezależnie od tego, z jaką sprzedażą są związane (art. 88 ust. 1 pkt 4 ustawy).

Jeżeli natomiast zakup dotyczy wyłącznie działalności zwolnionej lub niepodlegającej VAT, to podatnikowi w ogóle nie przysługuje prawo do odliczenia podatku naliczonego. Problem z ustaleniem prawa do odliczenia powstaje wówczas, gdy wydatek jest pośrednio związany z działalnością opodatkowaną.

1. Jak rozliczyć VAT od zakupów dla pracowników

Świadczenia na rzecz pracowników można podzielić na świadczenia, których obowiązek zapewnienia wynika z przepisów prawa pracy, oraz na świadczenia, które mają charakter dobrowolny, a celem ich zapewnienia jest przede wszystkim takie zmotywowanie pracowników, aby skutki ich pracy przełożyły się na zwiększenie sprzedaży. Podział ten wpływa na sposób rozliczenia podatku naliczonego i należnego.

1.1. Jak rozliczyć VAT naliczony i należny przy zakupie okularów korekcyjnych dla pracowników obsługujących monitory ekranowe

Pracodawca jest obowiązany zapewnić pracownikom okulary korygujące wzrok, zgodnie z zaleceniem lekarza, jeżeli wyniki badań okulistycznych przeprowadzonych w ramach profilaktycznej opieki zdrowotnej wykażą potrzebę ich stosowania podczas pracy przy obsłudze monitora ekranowego. Obowiązek ten wynika z § 8 ust. 2 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z 1 grudnia 1998 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy na stanowiskach wyposażonych w monitory ekranowe (Dz.U. Nr 148, poz. 973).

Ze względu na ogólny charakter przywołanych regulacji pracodawcy zwykle określają w aktach prawa wewnętrznego (np. w regulaminie lub zarządzeniu) szczegółowe warunki przyznawania pracownikom okularów korygujących wzrok. Warunki te najczęściej